

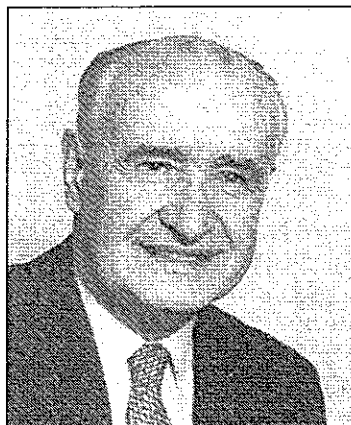
Nikolics Károly (1918–2000)

1918. augusztus 10-én született Sopronban, gyógyszerész családban. Édesapja az ország egyik legrégebb patikájának, az Oroszlán Gyógyszertárnak volt tulajdonosa. A soproni Líceumban tett érettségi után a budapesti Pázmány Péter Tudományegyetemre került, ahol 1940-ben szerzett gyógyszerési diplomát. A tudomány iránti vonzalmának megfelelően, végzés után az egyetem Széki Tibor professzor vezette Szerves és Gyógyszerési Kémiai Intézetében, Végh Antal doktoránsaként, analitikai kémiai témában folytatott kutatómunkát. Értekezését 1943-ban védte meg. Ugyanitt ismerkedett meg a hasonló érdeklődési körű, vegyészdoktori, majd gyógyszerési oklevelet is megszerző Hartai Máriával, akivel 1944-ben egybekeltek. Boldog házasságukban három gyermek született, akik közül kettő örökölte a szülők érdeklődését: Mária, aki gyógyszerész, ma a Semmelweis Egyetem Gyógyszerészeti Intézetének munkatársa és Károly, aki kémikus-biokémikus, és akit szakterületén a világ egyik vezető kutatójaként tartanak számon.

1945-ben doktori címének megszerzése után Nikolics Károlyt a körülmények ismét Sopronba szólítják: betegeskedő édesapjától kell átvennie az Oroszlán Gyógyszertárat. Öt év itt végzett eredményes munkáját szakítja meg a patika államosítása. Természetesen Nikolics Károly elhivatottságát, tartását, szakmaszeretét ez az esemény sem töri meg. 1950-ben a soproni Újteleki utcai (ma Than Károly) patika vezetője lesz.

Ez a gyógyszertár hamarosan az Egészségügyi Minisztérium és az Országos Gyógyszerészeti Intézet kísérleti és oktató gyógyszertárává válik, melyben Nikolics Károly vezetése alatt mintegy három tucat államvizsgás gyógyszerészhallgató töltötte gyakorlatát és 10 doktori értekezés keletkezett. Gyógyszerészek mellett soproni vegyészek is járnak a Than patikába tanulni, elsősorban a gyógyszervegyületek kristálytanát. Ebben a témában szerzi meg Nikolics Károly a gyógyszerészeti tudomány kandidátusa címet 1963-ban, majd a gyógyszerészeti tudomány doktora akadémiai fokozatot 1977-ben.

Tudomásunk szerint mindmáig ő az egyetlen, aki gyógyszertárban volt képes olyan szintű kutatómunkát végezni, melyre akadémiai doktori fokozatot ítéltek meg. E tény jelentőségét annak fényében kell értékelni, hogy gyógyszertári munka alapján szerzett kandidátusi vagy Ph D (tehát az egyetemen is sok éves, kitartó munkát igénylő, igen értékes, de az akadémiai

doktorinál jelentősen szerényebb) fokozat is fehér holló és kérdéses, hogy valaha is lesz-e még?

Az ifjú gyógyszerészekkel való rendszeres foglalkozás 1978-tól a Semmelweis Egyetem keretei közt is zajlik, ahol 1978-ban címzetes egyetemi tanár lesz. Aktív szerepet vállal a szakmai közéletben is. Kezdeményezi a városi, majd a megyei Orvos-Gyógyszerész Napok megrendezését, megalapítja az ország első patikamúzeumát Sopronban, megszervezi a gyógyszerészek és asszisztensek

továbbképzését és a hozzá tartozó oktató intézetet.

1962-től a Magyar Gyógyszerészeti Társaság alelnöke, 1982-től 1991-ig elnöke.

Éveken keresztül vezetője a Magyar Gyógyszerészeti Társaság Analitikai Szakosztályának, a Magyar Tudományos Akadémia Szerves és Gyógyszeranalitikai Munkabizottságának. Tévénny részt vállal a Tudományos Ismeretterjesztő Társulat, valamint a Műszaki és Természettudományi Egyesületek Szövetsége munkájában.

Nikolics professzor úr – vagy ahogy tanítványai, kollégái közül igen sokan szólították, Karcsi bácsi – fáradságot nem ismerve munkálkodott szakmája nagyobb társadalmi megbecsüléséért, támogatta munkatársai egészséges szakmai ambícióit és szerzett magának életével, munkásságával osztatlan elismerést, tisztelést, szakmán belül és kívül.

Szeretett városa, a hűséges Sopron, 1993-ban Pro Urbe-díjjal, 1997-ben Dr. Király Jenő-díjjal tüntette ki, 1999-ben pedig megkapta a Sopron város Díszpolgára kitüntető címet. A Magyar Köztársasági Érdemrend Tisztikeresztjét 1991-en a kormányfőtől, a Bugát Pál-díjat 1998-ban a jelenlegi oktatási minisztertől vehette át. A Nemzetközi Gyógyszerész Szövetség (FIP) életmű díját – elsőként a világon – 1994-ben kapta meg. Csak a gyógyszertárak szektorváltozásai érintették őt és családját igazságtalanul. Ha valaki rászolgált, hogy államosított patikáját a privatizációs időszakban visszakapja, az Nikolics Károly lett volna, de ez nem történt meg. A súlyosan méltatlan helyzet sok keserű percet szerzett Nikolics professzor úrnak a 90-es években és bizonyos, hogy hozzájárult egészségi állapotának romlásához.

Nikolics professzor úr személyében a legmagasabb szakmai felkészültséggel társult hivatástudat, bölcs derű és emberség távozott közülünk.